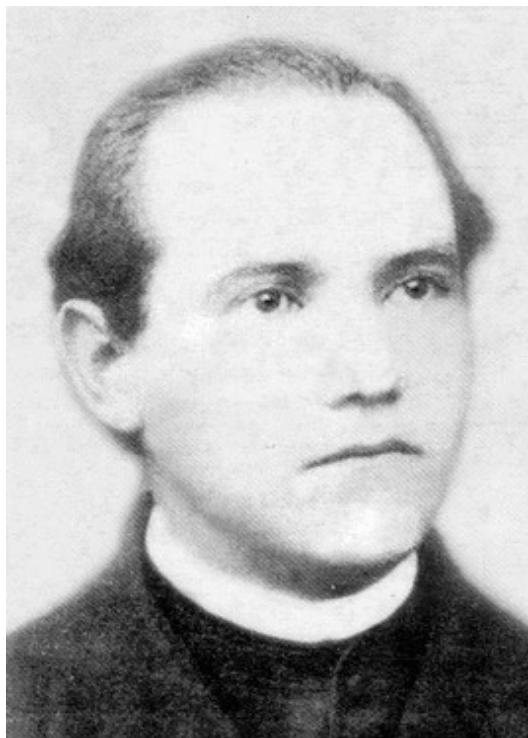

Sásanské informačné novinky

...informácie o živote a dianí v obci Sása

Slovo na úvod

Vážení spoluobčania, drahí priatelia!

V uplynulých dňoch sme si v Sásе pripomenuli 100. výročie od úmrtia kňaza, literáta, národovca a botanika Andreja Trúchleho Sytnianskeho. Človeka, ktorého meno zrejme poznáte iba preto, že jedna z ulíc v našej obci je po ňom pomenovaná. Nemožno Vám to však zazlievať. Prínos tohto človeka pre slovenský národ, pre našu obec, jeho vôľa, odhodlanie či pomoc blížnemu akosi zapadli dejinným prachom zabudnutia. Je to škoda. Avšak práve výročia sú ideálnym priestorom na to, aby sme si takéto osobnosti pripomenuli alebo ich aspoň trochu spoznali.

Andrej Trúchly Sytniansky bol príkladom človeka nezlomného ducha, ktorý napriek nepriaznivým rokom konca 19. a začiatku 20. storočia ani po pomyselnom páde nikdy nezostal dlho ležať, ale postavil sa a odhodlane žil a pracoval ďalej. V našej Sásе prežil posledných 21 rokov svojho života. Už nebol veľmi literárne činný. Zostal iba kňazom. Nie však obyčajným. Nebol ten, ktorý by z kazateľnice so zdvihnutým ukazovákom dookola memoroval biblické texty a po skončení omše zostával v prítmí za hrubými múrmi svojej fary. Práve naopak. Išiel medzi bežných ľudí. Radil im, pomáhal a usmerňoval ich. Šiel im vlastným príkladom a ukazoval cesty, kde by ich mnohokrát ani nehľadali. Aj v tom spočívala jeho veľkosť.

Výročie úmrtia Andreja Trúchleho Sytnianskeho by nemalo byť iba sentimentálnou spomienkou za časmi dávno minulými. Malo by byť aj príležitosťou zamyslieť sa. Nad svojim spôsobom života, vnímaním okolia, postojmi či názormi. A to platí tak pre ovečky v košiari ako aj všetkých ich pastierov...

S úctou

JUDr. Peter NEMEC

*zástupca starostky obce,
predseda redakčnej rady*

... s Máriou JERGUŠOVOU o živote v časoch minulých i súčasných

V tomto čísle Sásanských informačných noviniek Vám prinášame rozhovor s Máriou Jergušovou (81), ktorú si pamätám už z detstva, keď sme sa hrávali na ulici pred jej domom alebo vo dvore. Pani Jergušová má v sebe dar, ktorý vycítia intuitívne všetky deti. Je to dar ľudskosti. Pamätám si ju ako človeka, ktorý sa k nám deťom správal vždy vládne a priateľsky. Úsmevom potešila, dobrým slovom povzbudila. Žiadne zákazy, príkazy. A aj teraz, keď som vyrástla, stále má pre mňa a pre druhých ľudí milého slova. Oslovila som ju s prosbou, aby nám porozprávala niečo o sebe, o svojom živote. Text je ponechaný v pôvodnom nárečí, v snahe uchovať autenticitu jej výpovede.

Mária Jergušová. Foto: Mgr. Anna Bosáková (2016)

Ako si spomínate na svoje detstvo a mladosť?

Narodila som sa vo Zvolene. Ja keď som sa narodila, tak po troch týždňoch ma stará mama zobrali na Podzámčok, lebo moja mama ostala v nemocnici, sa jej žily na nohách otvorili a celý život jej tak ostali. Vtedy to nevedeli liečiť. Stará mama a mamin brat ma tam aj vychovali. Do dvadsaťjeden rokov som tam bola. Aj svadbu mi oni spravili. Tak som im bola vďačná za všetko. Potom mama mali ešte syna, ale ten býval s mamou na Dobronivej. Mne bola mama ako cudzia. Bolo mi to ťažko, no ale potom som si zvykla, lebo mne bolo dobre na Podzámčoku. Naučili ma robiť. Konope sme pestovali. Trhali sme ho, chodili sme ho močiť do Brezín, tam bola teplá voda aj cez zimu. Taký prameň teplý tam bol. Ved' tam mohli aj kúpele spraviť, ale neviem, či ešte tam ten prameň existuje.

Konope sa močilo hádam aj dva týždne, potom sa tam vyčistilo, donieslo domov, vyschlo a ďalej sme ho spracúvali. Sami sme si na krosnách vyrábali plátno, pokrovce. Kravy sme mali. Ako trinásťročná som už musela dojiť. Keď som chcela ísť na zábavu, najprv som musela kravy napásť. Pásli sa celý deň. Do tašky som si zobrala topánky a potom som utekala na zábavu. Dole pri ceste, tam bola krčma, Špánikovci to mali. Aj divadlo sme tam hrávali. Majálesy bývali aj hore pri zrúcanine hradu. Dobré bolo tam.

Vtedy ľudia na vidieku nebývali v bytovkách. Kde ste bývali?

My sme mali taký starý dom, pod slamou to bolo. Strecha bola zo slamy. Také malé okienka sme mali a šiesti sme bývali v jednej izbe. Vedľa bola ďalšia izba, čierna kuchyňa sa to volalo. Tam sa varilo, udilo a tam sme sa aj kúpavali. V takom veľkom sude na takých nôžkach, ktorý sa volal šťandel'. A v tom sme sa každú sobotu kúpali. Inokedy sa v tom plachty vyvárali. Spávali sme na takých vysokých matracoch. Urobil sa z plátna obal, to sa vypchalo slamou ako sa len dalo. A to tie konopnie plachty a v nich tá slama, to pichalo. To sa na tom človek veľmi nevyspal. Doprehadzovala som sa, ma museli aj dvíhať naspäť na posteľ, lebo to bolo vysoko. Vtedy bývali také vysoké posteľe. A ja som bola dlho také malinká, takô drobča.

Kedysi ľudia boli viacej spätí s prírodou...

Ja som ráno v nočnej košeli išla si na hríby. Keď som chcela, aby mi starká mrvenicu uvarili. Tak blízko pri hore sme bývali. Na lazoch už vlastne sme my bývali, nie priamo na Podzámčoku. A každé ráno mrvenička bola dobrá. To v tej čiernej kuchyni starká varili. Jáj, to bola taká dobrá chuť. Doteraz si ju viem živo vybaviť. My sme mali aj takú vranu skrotenu. Katka sa volala. Zvykla si na nás. V nedeľu sme všetci pred oknami, na trávičke spali, keď sme sa naobedovali. Celá rodina sme tam boli povyvaľovaní a tá vrana k nám chodila a zobala nás. Do vlasov, hocikde, aby sme stávali. A učok u susedov si nechávali cigarety na okne a ona mu ich chodila kradnúť. To bola taká múdra vrana.

Zažili ste aj hrôzy druhej svetovej vojny. Boli ste ešte len dieťa, keď aj váš život poznačilo toto smutné obdobie ľudských dejín...

Ja som mala vtedy desať rokov, ale na tú vojnu si dobre pamätám. Keby teraz bola vojna, tak by som sa neviem kde skovala. To bolo strašné. Mali sme také humno a tam bolo hádam aj desať guľometov. A to neboli Nemci tam, to strieľali lebo Rusi lebo Rumuni. Dom sme mali, potom bol kúšťok lúky a hora. A tam bombu zhodili. Lebo to bol taký nálet lietadlami. Ale neviem, kto to hádzal tie bomby, či to boli Nemci. Tá bomba spadla vyše nás. Taká jama tam bola. Toto si asi najlepšie pamätám. Raz išli cez nás Nemci na voze, voľačo porabovali a potom prišli aj k nám. Museli sme im jesť dať. Avreckovky som im musela oprat'. A pýtala som si dačo, aby mi dali. Tak mi dali jednu kefu na šaty. A mali také pekné šatky, gažmírky mali, to boli vtedy v móde, tak som tie kcela. Oni to porabovali. Ale tie mi nedali... A pamätám si aj na to, ako nám nemecký vojak skoro podpálil dom. Boli by sme zostali bez strechy nad hlavou. Už asi posledný Nemec tam bol, od susedovcov išiel a poza náš dom. Tam sme štál mali. Skladovali sme tam lístia na poprávku pod dobytok.

Chodievali sme hrabať lístia do hory, lebo vtedy sa slamou nepoprávalo. A ten Nemec tam už štrajchol zápal'ku a starý otec išli za ním, stará mama za nima a ja za nimi. Ale potom – to asi Rumuni boli – tak tí začali strieľať. Tak Nemec utekal do hory a potom ho tam na konci hory zabili. Tam aj hrob mal, tak som ani na hríby nechcela chodiť do hory, čo som sa bála... Aj Rumuni u nás boli. Z hory od Dobronivej išli, tak my sme sa takí dotešili, že už bude koniec vojny. Potom sme tým Rumunom košele prali, lebo mali vši, to až praskalo pod žehličkou. Aj chovali sme ich. Ako Nemcov, tak aj týchto, lebo oni neboli chyba, tí vojaci. Rozkaz bol, do vojny museli ísť.

Keď sa vojna skončila, bolo sa treba vyrovnat' s jej následkami. Ľuďom sa ešte dlho ťažko žilo...

U nás bolo po okolí strašne veľa granátov, mín. A ja som to nevedela, že čo to je. Aj som to zobrala. Potom mi zakázali, aby som sa neopovážila dačo brať do rúk. Lebo aj sa nešťastia stávali. A po hore bolo vtedy veľa mŕtvych vojakov. Len tak tam ležali... Po skončení vojny chodila „unra“. Tak sa to volalo. To bolo niečo také ako charita. Ako keď teraz sa robí dobrovoľná zbierka šatstva alebo topánok na pomoc chudobnejším rodinám. Tak tie veci prišli na Dobronivú. Ale čo boli boháči pri moci, tak tí si to porozdeľovali a len čo ostalo, tak to nám dali. Takým chudobným, čo sme boli.

Ako to bolo so školou? Čo ste študovali?

Do štyroch rokov som na Podzámčok chodila do školy a potom na Dobranivu. Peši. Na Podzámčoku, tam toľko detí nebolo, tak sme sa spolu učili v jednej triede. Prváci, druháci, tretiaci sme boli spolu... Bol zubár jeden na Dobronivej, chodieval aj na Podzámčok. Ja som do mešťianky chodila na Dobranivu a keď som ju vyšla, tak ma ten zubár chcel k sebe za zubnú techničku. A som sa tešila, že pôjdem, ale mi nedovolili, tak som do obchodnej školy chodila do Krupiny. Ale bez maturity, to dvojročka

bola. Stenografiu sme sa učili. Na konferencie sme museli chodiť a čo tam hovorili, museli sme to zaznamenávať cez tesnopis a potom to na stroji ísť prepisovať. No ale už viem napísať tesnopisom len drahá alebo drahý (smiech). Inšie neviem z toho. A na písacom stroji sme sa museli učiť písať tak, že nám dávali takú plachtičku na stroj, aby sme písmená a znaky sa učili naspamäť. Čo som sa naučila, zišlo sa mi v robote. Do práce som na starej stanici chodila vo Zvolene, potom ma do Bystrici preložili, robila som tam fakturantku.

Ako ste sa dostali do Sásy?

S mojím mužom sme sa poznali vo vlaku. Najprv sme bývali na Dobronivej. Môj muž tam robil údržbára, ja som vtedy bola na materskej. A s kočkom som chodila peši na prechádzky až na Podzámčok. Vtedy tol'ko áut nechodilo. Zanedlho sme sa do Sásy presťahovali. Keď som sa tu vydala, chodili sme na brigády, na žatvu. Každú sobotu sa chodilo dakedy na brigády. Družstvo keď už bolo. Vtedy sa družstvo volalo Nový život. Svokra pochádzala zo Zaježovej, tam tiež mali pole, tam som chodila s nima vyberať zemiaky. Vtedy sme kopali motykami a polisko bolo veľké. Aj v Sásy mali polia roztratené kade-tade. Pestoval sa jačmeň aj ovos.

Prežili ste rôzne chvíle - veselé aj smutnejšie. Mnohé negatívne zážitky ste dokázali vnútorne pozitívne spracovať a nepriaznivé okolnosti vás neobrali o elán žiť. Aj navonok pôsobíte vyrovnane a optimisticky.

Neviem sa škriepiť ani vadiť, nikdy som sa nevedela. Niekedy je lepšie aj pomlčať, netreba hneď ísť do hriechu. Ako sa vraví, mlčanie je zlato. A netreba sa nad jedným donekonečna trápiť. Život je taký.

Prinesie dobré aj zlé. Treba ísť ďalej. Zostať aktívny. My sme boli naučení sa aj pozabávať. Preto divadlo som hrávala. Aj v Sásy. Akurát mi vtedy zuby založili, aj som šušlala, a aj tak som hrala (smiech). Vravím, ja som takto spokojná. Doma si porobím, čo mi treba. Vyndem na dvor - to je radosť vynásť vonka, po zahrade pochodiť, čo aj rosa je rano. Tájdem, popozerám, dookola pochodím a už som spokojná, že slnko svieti, že som sa zobudila, že žijem ešte. No a potom v nedeľu poobede idem do klubu dôchodcov.

Čo by ste odkázali mladším generáciám?

Aby sa zapájali aj mladí ľudia do aktivít v obci. Lebo keď je dáke podujatie, tak mladí tam nechodia, čo je škoda. Treba ísť medzi ľuďmi, zostať v kontakte s ľuďmi. Ja som rada, že máme tento klub dôchodcov v Sásy, že môžem tam chodiť, že sa môžem zapájať. Lebo keby človek bol len doma, tak zakrpatie. Okresná organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku pravidelne realizuje niekoľko akcií ročne pre dôchodcov. Ja sa snažím zúčastňovať. Každý rok chodíme na týždeň do Turčianskych Teplíc na taký rekondičný pobyt. Potom do Centrumu do Zvolena sa chodí na MDŽ. Tam si aj zatancujeme. Na jeseň v rámci osláv úcty k starším sa koná stretnutie a ešte pod stromček k Vianociam.

Teta Jergušová, ďakujem Vám veľmi pekne za rozhovor a prajem Vám, aby ste naďalej mohli aktívne pôsobiť v rámci Jednoty dôchodcov Slovenska a aby Vás nikdy neopúšťal životný optimizmus.

Rozprávala sa: Mgr. Anna BOSÁKOVÁ

OZNÁMENIE

Starostka obce Sása oznamuje, že od 1.septembra 2016 bola prijatá do pracovného pomeru na pozíciu „kultúrna referentka“ a „matrikárka“ na Obecný úrad v Sásy

Mgr. Simona Poliačiková.

Prajeme veľa pracovných úspechov! ☺

Prijatie seniorov

Starnutie je zákonitý jav, ktorému podliehajú všetky živé bytosti vrátane ľudí, preto aj úcta k starším by mala byť prirodzenou súčasťou nášho života. Starší ľudia si ju zaslúžia, a to nielen pre to, že vekom nadobúdajú skúsenosti, ktoré ďalej odovzdávajú mladším. V našej obci je až jedna štvrtina obyvateľov vo veku nad 60 rokov.

V sobotu 8. októbra 2016 pri príležitosti mesiaca úcty k starším starostka obce Mgr. Iveta Hladká privítala v obradnej miestnosti obecného úradu jubilantov, ktorí sa tento rok dožívajú významného životného jubilea - 70, 75, 80, 85 a 90 rokov. Program prijatia otvorila matrikárka obce Mária Oľahelová povzbudivými a hrejivými slovami. Následne vystúpili deti zo sásanskej materskej školy, ktoré sa prítomným dôchodcom a ich rodinným príslušníkom predviedli veselými pesničkami a básničkami. Následne Lukáš Hanák na husliach šikovne doprevádzal Mateja Ostroluckého z Pliešoviec, ktorý ozvláštnil akciu nádhernou ľudovou piesňou. Zástupca starostky obce JUDr. Peter Nemeč predniesol prítomným dve veľavravné básne, v ktorých správne vyzdvihol múdrosť ľudských šedín. Následne po ňom vystúpila starostka obce, ktorá sa vo svojom príhovore venovala pozitívnym hodnotám človeka v staršom veku. Pri zápise do pamätnej knihy obce následne odovzdala jubilantom milé darčeky. Po nej sa prítomným prihovorila aj predsedníčka MO JDS Anna Hybská, ktorá prítomných potešila nielen ďakovnými slovami, ale tiež aj praktickými prezentmi. Na záver programu vystúpil folklórny súbor dôchodcov Sasianka, ktorý zaspieval tri ľudové piesne a s jubilantmi sa rozlúčil ďakovnou rečou aj Ing. Dušan Mozola. Po skončení programu sa prítomní premiestnili do spoločenskej miestnosti, kde si spolu so skupinou DUO DANYO zaspievali a zatancovali.

Ing. Dušan MOZOLA

Pod'akovanie starým rodičom

Do našich okien zaklopal OKTÓBER - mesiac, ktorý už tradične patrí úcte k starším. Ako každý rok v tomto čase si deti z Materskej školy v Sáse opakujú slová ako „starký“, „starká“, „dedko“, „babka“ častejšie ako inokedy. Deťom ich učiteľky vstúpajú lásku, vďačnosť a úctu k starkým za to, že ich majú a že sa o nich starajú.

Škôlkári počas vystúpenia. Foto: Mgr. Marta CÚTTOVÁ (2016)

Prvým poďakovaním svojim starkým bolo vystúpenie našich detí, ktoré sa uskutočnilo 21. októbra 2016 v Spoločenskej miestnosti obce Sása. Za oknami cupkal dážď, prítomní si však toto piatkové upršané popoludnie spríjemnili programom plným piesní, básní a tancov, ktorý nacvičili deti z materskej školy spoločne s ich pani učiteľkami. Predviedli sa aj vystúpením z tanečného krúžku „Tancuj, tancuj, vykrúcaj“, ktorý sa koná v našej materskej škole v spolupráci so SZUŠ QuoVadis zo Zvolena. Všetci starí rodičia si odniesli z akcie nielen pekný zážitok z vystúpenia svojich vnúčat, ale aj krásny darček - srdiečko, ktoré im vyrobili deti. Touto pozornosťou im chceli vyjadriť svoju lásku a vďačnosť za to, že sa o nich starajú. Je potešiteľné, že si starí rodičia, rodičia a známi našli čas, aby strávili pár spoločných chvíľ so svojimi deťmi. Poďakovanie za organizáciu podujatia patrí členkám Rady rodičov pri Materskej škole v Sásе, a to pani Škodovej a pani Benkovej, ktoré zabezpečili výzdobou spoločenskej miestnosti, tiež rodičom a starým rodičom za občerstvenie v podobe koláčikov či teplého čaju a rovnako aj pánovi Brodnianskemu za ozvučenie a hudbu.

Druhým zaujímavým a podnetným podujatím v mesiaci október v našej materskej škole bolo stretnutie so starými rodičmi pod názvom: „Rozprávočka do uška, od babky a dedka.“ Posledný októbrový týždeň deti s očakávaním privítali svoju babku alebo dedka, ktorí im prišli do materskej školy prečítať rozprávku pred popoludňajším odpočinkom. Vo vzduchu bolo aj teraz cítiť radosť a spokojnosť z krásne prežitých chvíľ so svojimi starými rodičmi.

Mgr. Jana MATEJKINOVÁ, učiteľka Materskej školy v Sásе

KULTÚRA

Spomienka na najvýznamnejšiu osobnosť obce

Slávnostnou svätou omšou a literárnym popoludním sme si 30. októbra 2016 v Sásе uctili národovca, literáta, kňaza, prekladateľa a botanika Andreja Trúchleho Sytnianskeho. Spomienkový deň pri príležitosti 100. výročia úmrtia tejto osobnosti pripravila obec Sása a Rímskokatolícka cirkev-farnosť Sása.

Hlavným cieľom podujatia bolo pripomenúť si život a dielo mimoriadne činného rímskokatolíckeho kňaza, ktorý zanechal svoju nezmazateľnú stopu v slovenskej literárnej histórii, avšak vo víre dejín sa mnohokrát na neho zabúda.

Spomienkový deň sa začal predpoludním slávnostnou svätou omšou v miestnom rímskokatolíckym kostole, v ktorom svojho času vykonával liturgie aj samotný Sytniansky. Omšu celebroidal tunajší kňaz vdp. Adam Cyril Gieraszcimczuk spolu s jeho bzovickým kolegom a rodákom z neďalekej Bzovskej Lehôtky vdp. Pavlom Parničanom, ktorý v rámci kázne vyzdvihol osobnosť Sytnianskeho a zdôraznil jeho význam v dejinách slovenského národa. Po skončení sa prítomní premiestnili k hrobu Sytnianskeho v areáli kostola, pri ktorom sa im prihovorila starostka obce Sása Mgr. Iveta Hladká. Tá poukázala na to, že by malo byť akousi povinnou výbavou každého občana poznať históriu svojej obce a tiež aj poznať osobnosti, ktoré v nej žili a tvorili, avšak v súčasnosti sa na to akosi zabúda.

Podujatie neskôr pokračovalo v obradnej sieni obecného úradu literárnym popoludním, počas ktorého sa prítomní prostredníctvom dramatizácie životných osudov Sytnianskeho mohli bližšie zoznámiť s touto zaujímavou postavou nielen miestnej histórie. Samotnej úlohy Sytnianskeho sa zhostil zástupca starostky JUDr. Peter Nemeč. Zaujímavosti zo života a tvorby Sytnianskeho, o ktorých vedecké diela mnohokrát mlčia, prezentovala pracovníčka Univerzitetnej knižnice v Bratislave Zuzana Fusková.

Starostka obce Sása Mgr. Iveta Hladká, recitátor Juraj Sarvaš a zástupca starostky obce JUDr. Peter Nemeč ako Andrej Trúchly Sytniansky po skončení literárneho popoludnia. Foto: Andrea Žitniaková (2016)

Po sprítomnení života Sytnianskeho vystúpil známy herec, pedagóg a recitátor Juraj Sarvaš, ktorý sugestívnym prednesom básní a správne namierenými slovami prinútil prítomných zamyslieť sa nad odkazom národovcov súčasníkom. Hovorené slovo bolo predeľované éterickým spevom Mgr. Kataríny Sliackej za hudobného doprovodu Mgr. Michala Brodnianskeho a jeho manželky Mgr. Cecílie Brodnianskej, ktorí emotívne dotvorili toto slávnostné popoludnie.

Spomienka na najvýznamnejšiu osobnosť svojej histórie v našej obci žije stále, a to aj prostredníctvom jednej z miestnych ulíc, ktorá v roku 1996 dostala pomenovanie po tomto národovcovi. Ulicu s takýmto názvom možno nájsť už iba v Prievidzi, čo svedčí o nízkom povedomí Slovákov o tejto osobnosti. Práve výročia sú však ideálnym priestorom na to, aby sa oprášili aj mená, na ktoré padá prach zabudnutia.

JUDr. Peter NEMEC, zástupca starostky obce

NA ZAMYSLENIE...

Kam patria odpadky?

Keď sa v Sásе vybudovali dve nové autobusové zastávky a tržnica, pomyslela som si, že to bolo správne rozhodnutie. Z praktického, ale aj estetického hľadiska ide o veľmi pekné stavby, na ktoré môžeme byť hrdí. Naša obec ich potrebovala a ľudia ich začali s radosťou využívať. Lenže čoskoro sa ukázalo, že niektorí občania tieto priestory používajú na iné účely, než bolo pôvodne určené. Je smutné, že si tieto miesta pletú napr. s krčmou. A ešte smutnejšie, že po sebe zanechávajú plechovky a fľaše, ktoré nás ráno vítajú do nového dňa. Fľaše bývajú niekedy rozbité a predstavujú nebezpečenstvo pre malé deti. Zem býva často „skrášlená“ ohorkami cigariet a pohodenými papierikmi. Smetný kôš sa pritom nachádza hneď vedľa zastávky... Nuž, možno sa nič nezmení a zastávka bude stále domovom pre odpadky. Ale naozaj to vyžaduje veľa úsilia zahodiť použité veci do smetného koša a zakryť tak stopy po nezvládnutej závislosti???

Mgr. Anna BOSÁKOVÁ

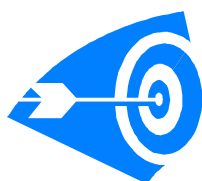
POĎAKOVANIE

Nové detské ihrisko v našom hlavnom parku má za sebou prvú letnú sezónu. Denne ho navštevovali deti rôzneho veku a centrum obce ožilo tým najkrajším spôsobom. S príchodom jesenných dní detské šantenie na preliezkach skončilo a ihrisko opäť začne žiť svoj život na jar.

Vybudovanie nového ihriska bolo možné len s podporou a pomocou vedenia obce a jej obyvateľov. Do finančnej zbierky sa zapojilo 28 rodín, spoločnosť FonsAqua s.r.o. Sása, Škorpion s.r.o. Sása, Obecné lesy s.r.o. Sása a Obec Sása. Spolu sa vyzbieralo 2628 eur. Financie boli použité na zakúpenie a výstavbu veže so šmýkačkou a dvoma hojdačkami (1590 eur), pružinovej hojdačky (270 eur) a pieskoviska s krytom (200 eur). V druhej fáze výstavby pribudla preliezka pre staršie deti (568 eur).

Veľké poďakovanie za úspešnú realizáciu nového detského ihriska patrí Obci Sása, Obecným lesom s.r.o. Sása a všetkým obyvateľom, ktorí tento projekt finančne podporili. Špeciálne poďakovanie patrí rodine Škodovej a Benkovej, ktoré zabezpečili aj montáž ihriska. Do dobrých vecí sa oplatí investovať, najmä ak ide o skvalitnenie života ľudí v našej obci. Ďakujeme!

Mgr. Lenka ŠIMKOVÁ

OZNAMY, SPRÁVY A ÚVAHY STAROSTKY OBCE

Koniec vlečky v Sásе...

Ak vás zaujal titulok a práve čítate tieto riadky, dozviete sa vysvetlenie. Už roky počas jarných až jesenných mesiacov je pri parku obecná vlečka, na ktorú ste vyvážali zelený odpad so svojich záhrad. Bolo ho obrovské množstvo a vlečka sa naplnila v priebehu jedného dňa. Často sa v nej vyskytol aj iný odpad, čím sa biologicky rozložiteľný odpad znehodnotil a na kompostovisku sa musel triediť. Od 1. júla 2016 platí zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a od 1. januára 2017 pribudne obci /a tým aj Vám/ povinnosť likvidácie zeleného odpadu z rodinných domov. V tejto súvislosti sú tri možnosti:

1/ Občan má vlastné kompostovanie v rodinnom dome a obec s ním urobí dohodu o nakladaní s uvedeným odpadom.

2/ Obec zabezpečí nádoby na tento odpad a jeho likvidáciu na to určenou zberateľskou spoločnosťou, čo sa premietne do zvýšenia poplatku za odpady pre každého obyvateľa o 6€.

3/ Obec zabezpečí kompostéry do domácností.

V nasledujúcich dňoch Vás navštívia poslanci vášho obvodu s dotazníkom, kde sa vyjadríte k spôsobu likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu z vašej záhrady, ktoré realizujete, prípadne chcete realizovať od 1.j anuára 2017. Dotazník máte vložený aj v týchto novinách a môžete porozmýšľať nad odpoveďami vopred.

Nový šat obecného úradu

Budova obecného úradu má dátum narodenia 1905. Hoci počas viac než storočnice prešla niekoľkými zmenami, nutne potrebovala predovšetkým vymeniť pôvodné okná. Vzhľadom k tomu sme sa uchádzali o finančnú podporu z Environmentálneho fondu Ministerstva životného prostredia SR už druhýkrát. Projekt vypracovala Ing. arch. Beáta Mikušová a žiadosť sme podali dňa 9. októbra 2015. Z kapitoly „Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zateplovania“ bola naša žiadosť kladne vybavená a podpísaná ministrom 3. februára 2016. Dotácia bola vo výške 148 060,00 €, pričom 5% spolufinancovala obec (7 792,64 €). Už pri podávaní celého projektu bolo povinnosťou mať uskutočnené verejné obstarávanie na zhotoviteľa rekonštrukcie. Na tomto základe sa víťazom stala firma Prospekt, s.r.o. z Nových Zámok, ktorá ju aj zrealizovala. Nebolo v kompetencii obce rozhodovať o tom, kto bude vymieňať okná, či zateplovať budovu. Pri oslavách 72. výročia SNP sme budovu slávnostne otvorili a prítomní mohli vidieť aj pôvodné plány. Práve na základe zachovania pôvodného vzhľadu budovy sme ponechali na jej fasáde žltú farbu. Zachovali sme presne aj priečelie budovy s výzdobou, kde je zateplenie prevedené termoomietkou. Myslím, že budova je veľmi pekná a stretli sme sa zatiaľ len s pozitívnymi ohlasmi. Verím, že zateplenie a výmena vykurovacieho systému prinesie finančnú úsporu za energie, ktoré sa budú môcť využiť na niečo iné v prospech občanov obce.

Návrat k ankete...

V minulom čísle Sásanských informačných novínok (7/2016) ma zaujala anketa, kde ste sa Vy, milí občania, mohli vyjadriť k miestam, ktoré by ste chceli oživiť. Vyjadrovali ste sa aj k priestorom pohostinstva. Tieto sa už v súčasnej dobe konečne zmenili na kultúrny priestor. Som rada, že nový nájomca Ing. Róbert Školník s partnerkou dokázali prerobiť starý zadymený priestor na miesto, kde sa dá posedieť s priateľmi a pozvať aj hostí bez toho, aby sme sa museli hanbiť za sociálne zariadenie. Vážim si aj to, že zachovali pôvodný ráz budovy vrátane názvu, pretože budovu aj tak všetci voláme „U Zvarkov“. Nestálo to ani málo finančných prostriedkov a ani málo času, strávených pri rekonštrukcii. Verím, že si to uvedomujete a nebudete priestor ničiť svojím neprístojným správaním. I keď už sa našiel nejaký zlodej, ktorému nutne doma na záhrade chýbal slnečník, ktorý bol pred zariadením! No ale nie každý človek je človek, niektorý je aj zlodej!

Pozitívne ohlasy sú aj na detské ihrisko v parku, ktoré sa koncom augusta taktiež rozrástlo o nové preliezky. Vďaka finančnej podpore predovšetkým rodičov detí z našej materskej škôlky a ich šikovných rúk môžu naše deti rozvíjať svoju telesnú zdatnosť. Vidím z okna úradu, že sú na ihrisku často a rady. Pre staršie deti máme v pláne cvičiace stroje v exteriéri. Snažíme sa preto hľadať finančné prostriedky z rôznych grantových výziev.

Vraj by ste privítali oddychový priestor za obcou smerom za Bezekovým lazom. V priebehu nasledujúcich dní začíname s úpravou drevín popri ceste smerom do Bezekov. Výrub nežiaducich, vyvrátených a inak poškodených stromov je ohlásený Odboru životného prostredia OÚ Zvolen, ktorý vydal súhlas na úpravu. V nasledujúcom roku by sme chceli upraviť miesto, kde by sa dalo posedieť pri ohnisku...

Obecná knižnica je tiež miestom, kde by sa mohlo stretávať viac ľudí pri rôznych podujatiach. Chceme sa uchádzať o finančný príspevok na nákup nových kníh z Fondu na

podporu umenia Ministerstva kultúry SR. Už v tomto roku sa zintenzívnila spolupráca s deťmi materskej školy, kde pre nich pripravujú knihovníčky pekné podujatia...

Blížiaci sa rok 2017

O niekoľko týždňov zatvorí za sebou dvere rok 2016 a vstúpi ten nasledujúci. Dovtedy nás čaká ešte mnoho pekných podujatí a dôležitých rozhodnutí. Predovšetkým sa s poslancami obecného zastupiteľstva musíme zamyslieť nad prioritami rozvoja obce v nasledujúcom roku, či rokoch, a to vzhľadom na obecný rozpočet. Budeme sa snažiť urobiť všetko v prospech spokojnosti väčšiny občanov našej obce. Slovo väčšina som použila zámerne, pretože nikdy nevyhoviete všetkým, o čom sa denne presviedčam...

Rok 2107 je pre našu obec aj slávnostný. Koncom augusta si na obecných oslavách pripomenieme 685. výročie prvej písomnej zmienky o našej obci. Počas celého roka si na podujatiach tradičných či nových chceme pripomínať históriu obce, ľudí, ktorí ju budovali, ale taktiež pozrieť sa aj na súčasnosť. Verím, že aj svojimi nápismi, či účasťou dokážete nielen svoj záujem o dianie v obci, ale aj hrdosť na svoju obec – našu Sásu. Teším sa na stretnutia!

Namiesto záveru alebo Nechopím...

Nepochopím a neviem ako nazvať človeka, ktorý odmontuje kolieska zo zberného kontajnera na odpad pred vstupom do cintorína. Kontajner je znehodnotený, pretože zberová spoločnosť sa s autom nedostane celkom pred cintorín a nádobu na kolieskach dotlačili k zbernému vozidlu. Takže bez nich sa nedá vysypať! V nedeľu popoludní bola nádoba ešte „celá“, ale v pondelok dopoludnia už nie. Verím, že sa zlodejovi dobre otvára brána, či tlačí nejaký vozík. Vlastne, viem, ako nazvať dotyčného - zlodej. Výstižné! Len by som rada na takýchto ľudí ukázala prstom. Nič iné si nezaslúžia.

Mgr. Iveta HLADKÁ, starostka obce

OZNÁMENIE A POĎAKOVANIE

Riaditeľka Materskej školy v Sásu Mgr. Renáta Sliacka oznamuje, že v priebehu mesiaca august 2016 boli uskutočnené nasledovné práce v interiéri a exteriéri Materskej školy v Sásu: rekonštrukcia II. detskej umyvárky, rekonštrukcia sociálneho zariadenia - WC pre zamestnancov školskej jedálne, výroba a zabudovanie drevených dvierok na regál s čistiacimi prostriedkami v chodbičke II. umyvárky, zateplenie dvoch strán budovy MŠ s novou fasádou, zabezpečená ochranná fólia na zakrytie pieskoviska a zabezpečené tienidlo nad pieskoviskom.

Týmto sa chce poďakovať p. Macejchovi, p. Dodokovi, p. Bosákovi a p. Paprčkovi za rôzne manuálne práce súvisiace s uvedenou rekonštrukciou.

Špeciálne poďakovanie patrí poďakovanie starostke obce a tiež poslancom obecného zastupiteľstva za odsúhlasenie a poskytnutie finančných zdrojov z rozpočtu obce, k zabezpečeniu odborníkov, potrebného pracovného materiálu a materiálneho vybavenia pre uskutočnenie rekonštrukcie. rodičovskej verejnosti a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na uskutočnení rekonštrukčných prác v školskom roku 2015/2016 v Materskej škole Sása.

Anketa poskytuje občanom Sásy priestor, kde môžu slobodne vyjadriť svoj názor. Tiež je cenným nástrojom pre reflexiu, zamyslenie sa. Predstavuje nový zdroj informácií a dôležitú spätnú väzbu pre tých, ktorí v obci aktívne pôsobia v oblastiach, ktorých sa anketa tematicky týka. Je aj prvotným krokom k prípadným zmenám a korekciám v snahe zlepšovať kvalitu života v obci.

Tentokrát sme sa v uliciach Sásy pýtali: **Prečo sa na akciách a podujatiach organizovaných v rámci obce zúčastňuje pomerne málo občanov?**

Anna ŠIMKOVÁ (61)

„Teraz je tých akcií viac. Po všetkých dedinách sa to rozbehlo a stále sa niečo deje. Sme už tým akoby zasýtení. Keď bolo akcií menej, boli

aj masovejšie. V súčasnosti je veľa ponúk. Ľudia už aj nestíhajú.“

Ján BENKO (40)

„Ja si osobne myslím, že je to touto dobou. Ľudia sú od večera do rána v práci a potom keď chcú byť trochu aj s rodinou a niečo aj doma urobiť, tak

potom im už nezvýši čas na rôzne akcie, ktoré sú. Človek si povie, že pôjde napr. na MDD a na tie ďalšie mu už nezvýši čas.“

Stanislava ŠKODOVÁ (42)

„Myslím, že by sa to malo omnoho viac spropagovať a inými spôsobmi popozývať a zaujať ľudí. Ja niekedy ani neviem, že sa niečo deje. Niekedy

sa to dozviem veľmi neskoro alebo pár dní predtým.“

Dana GONDÁŠOVÁ (45)

„Ja ak môžem, rada sa zúčastňujem podujatí v obci. Treba sa vyvetrať, využiť príležitosť trochu si spestriť voľné chvíle,

stretnúť sa s ľuďmi. Kto chce prísť na podujatie, príde. Možno jedným z dôvodov menšej účasti občanov je aj ich zaneprázdnenosť. Mnohí majú aj viac zamestnaní a niekedy sú už unavení a potrebujú vypnúť v súkromí domova. V rámci určitej obrany pociťujú potrebu fungovať skôr v kruhu najbližších a nemajú chuť ísť von medzi ľuďmi.“

Alica BOSÁKOVÁ (50)

„Moje možnosti sú také, že ak sa organizujú akcie počas prázdnin, zvyknem sa zúčastniť. Napríklad som absolvovala výstup na Štetku, ktorý bol v lete. Ale nemám veľa voľného času mimo školských prázdnin. Cez týždeň pracujem a cez víkend potrebujem napr. poriadit'. Som rada, ak mám čas na oddych.“

Mária LUCIAKOVÁ (68)

„V Sásy sú dosť komplikované vzťahy medzi ľuďmi. A chýba nám kultúrny dom. Keby sme ho mali, celková úroveň kultúrneho vyžitia by sa pozdvihla. Kedysi aj mládež bola zomknutejšia. Robilo sa síce na poliach, ale keď sa niečo organizovalo, kultúrny dom bol vždy plný. Ľuďom sa asi v súčasnej dobe nechce. Tento rok sa na Podskalské slávnosti nedalo vyvieť zo Sásy autobusom. Bola to škoda, možno by prišlo viac ľudí“

Jozef ZÁCHENSKÝ (70)

„Viete, mne kedysi povedali v Sásy, že som privandrovalec, prišelec. Potom som nemal ani chuť chodiť medzi ľuďmi v dedine. Mne sa to hlboko vrylo do pamäti. Ale na Podskalky sme boli. Teraz bola spomienka na Sytnianskeho, to nám, bohužiaľ, nevydalo, boli sme odcestovaní.“

Škoda, že v spoločenskej miestnosti nie je pl'ac. Lebo ak sa koná niečo zaujímavé, veľa ľudí sa tam naraz nepomestí.“

Aurélia BOSÁKOVÁ (63)

„Často do toho človeku niečo nečakané vojde. Syn zavolá alebo dcéra, že prídu na návštevu a už je človek zaneprázdnený

varením, chystaním. Ale ja občas musím - ako sa vraví - z domu vypadnúť. Nevieť, prečo ľudia nechodia. Je to naozaj škoda. Ved' im aj pekne zaspievame (smiech).“

Anketu pripravili a spracovali: **Mgr. Anna BOSÁKOVÁ a Mgr. Jana CÚTTOVÁ**

ŠPORT

Úspechy sásanského futbalu

Obecný športový klub Sása zaznamenal pred jesennou časťou nového súťažného ročníku 2016/2017 nové posily do svojich radov, a to bývalých reprezentantov SR - hráčov ako Róbert Semeník či Marek Penksa, ale aj hráčov menej známych, avšak kvalitných, ako Peter Tkáč, a z bratislavskej Vrakuňe sa dočasne vrátil aj Peter Bosák. S novými posilami sme vstúpili úspešne do novej sezóny a to výhrou na ihrisku FK Slovan Kúpele Sliac v pomere 0:2. Po ďalšom úspešnom priebehu jesennej časti sezóny, v nedeľu 06.11.2016 OŠK Sása odohrala posledný zápas jesene na domácom ihrisku s TJD Látka a naši chlapci na ťažkom, premočenom teréne a v nepriaznivom počasí

vybojovali víťazstvo v pomere 1:0. OŠK Sása sa chce aj takouto cestou poďakovať za priazeň a podporu všetkým fanúšikom, organizačnému tímu a predovšetkým všetkým hráčom ktorý sa podieľali na úžasnom prvom mieste jesennej časti futbalovej sezóny 2016/2017 s 10 bodovým náskokom. Je dôležité spomenúť, že takýto úspech prišiel po dlhých rokoch a OŠK Sása sa nachádza na prvom mieste tabuľky oblastnej súťaže 1 triedy.

Radoslav JERGUŠ

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-	FP
1 OŠK SÁSA	13	11	2	0	42:11	35	17	9.75
2 OŠK Stožok	13	7	4	2	32:16	25	7	54.75
3 TJ Družstevník Bzovík	13	7	4	2	20:9	25	4	28.5
4 FK Zvolenská Slatina	12	7	1	4	24:21	22	4	41.25
5 TJ Družstevník Látka	13	6	3	4	32:16	21	0	35.75
6 TJ Slovan Dudince	13	5	5	3	38:28	20	-1	30.75
7 TJ Družstevník Podzámčok	12	5	2	5	20:25	17	2	31.5
8 FK Slovan Kúpele Sliac	13	5	2	6	24:30	17	-4	36
9 TJ Slovan AX Budča	13	5	1	7	23:34	16	-2	29.5
10 TJ Kriváň	13	4	3	6	32:30	15	-6	38.25
11 TJ Detvianska Huta	13	4	2	7	23:31	14	-4	30.5
12 TJ Družstevník Očová	13	2	5	6	15:21	11	-10	23.25
13 MFK Viglaš - Pstruša	13	3	2	8	15:29	11	-10	28.25
14 TJ Agro Ostrá Lúka	13	0	2	11	13:52	2	-16	23.25

Sásanské informačné novinky

Sásanské informačné novinky - Informačný štvrťročník obce Sása

Vydáva Obecný úrad Sása, Námestie SNP 329/1, 962 62 Sása

Redakčná rada

Predseda: **JUDr. Peter Nemec**

Členovia: **Anna Hybská, Mgr. Alžbeta Kučerová, Radoslav Jerguš, Ing. Daša Makanová, Ing. Dušan Mozola, Mgr. Anna Bosáková, Mgr. Jana Cúttová**

Jazyková a grafická úprava: **JUDr. Peter Nemec.**

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori.